

Міністерство охорони здоров'я України

**Національна медична академія
післядипломної освіти імені П. Л. Шупика**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада НМАПО імені П. Л. Шупика

Протокол від 13.11.2019 р. № 10 зі

змiнами від 9.09.2020, введеними в дію

наказом НМАПО від 15.09.2020- №3412

Голова вченої ради

Ю. В. Вороненко

Система менеджменту якості освіти

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

«Публічна політика в Україні: інституції та процеси»

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Курс – 1

Семестр – 1 – 2.

Лекції – 4

Залік – 2 семестр

Семінари,

Практичні заняття – 6

Самостійна робота – 80

Усього (годин/кредитів ECTS) – 90/3

Індивідуальне завдання 1 – 2 семестр

Робочу програму навчальної дисципліни «Публічна політика в Україні: інституції та процеси» розроблено на основі освітньої програми та робочого навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування», та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили науково-педагогічні працівники кафедри управління охороною здоров'я НМАПО імені П. Л. Шупика.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри протокол № 11 від «31» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри професор Михальчук В. М.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні
Навчально-методичної комісії НМАПО імені П. Л. Шупика

протокол № 6 від 07 вересня 2020 р.

Голова навчально-методичної комісії
чл. кор. НАМН України професор

Вдовиченко Ю.П.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Пояснювальна записка.....	4
1.1. Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни	9
2. Зміст навчальної дисципліни	10
2.1. Структура навчальної дисципліни	10
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг	11
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг	12
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота слухача, її зміст та обсяг	13
2.5. Індивідуальна залікова робота	13
2.6. Орієнтовні теми самостійної домашньої роботи	14
2.7. Орієнтовний перелік питань до підсумкового контролю знань	15
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни.....	18
3.1. Методи навчання.....	18
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна).....	18
4. Рейтингова система оцінювання набутих знань та вмінь	21

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена на основі Національної рамки кваліфікацій України, «Положення про організацію освітнього процесу в НМАПО імені П. Л. Шупика», уведеного в дію наказом № 3339 від 13 жовтня 2016 р., освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня підготовки за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та інших відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати.

Місце: навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що забезпечують базову підготовку фахівців з публічного управління та адміністрування і входить до циклу гуманітарної та соціально- економічної підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування». Політичні інститути та процеси займають центральне місце в системі публічного врядування будь-якої країни, формують державний лад та відповідний політичний режим, вирішальним чином впливають на формування та реалізацію державної політики що обумовлює важливе значення вивчення дисципліни «Публічна політика в Україні: інституції та процеси».

Метою вивчення дисципліни «Публічна політика в Україні: інституції та процеси» є отримання студентами системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей формування політичних інститутів та процесів та як вони впливають на державне управління; розкриття сутності, особливостей формування та реалізації сучасної державної політики, розробки та впровадження її теоретичних і організаційно-правових засад в практику діяльності та розвитку системи органів публічної влади в Україні; ознайомлення слухачів з основними напрямками державної політики України в контексті адміністративного реформування та сучасних викликів; ознайомлення з нормативно-правовою складовою здійснення державної політики.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Публічна політика в Україні: інституції та процеси» є:

- розуміння сутності політичних інститутів і процесів;
- розуміння основних складових, які формують політичні інститути, і які впливають на політичні процеси;
- розуміння політичних інститутів як цілісної саморегулюючої системи з врахуванням особливостей розвитку українського суспільства, його трансформації;
- засвоєння основних принципів формування сучасної політичної системи, обґрунтування політичних проблем;

- вміння визначати походження, структуру та механізм функціонування політичної системи, державної влади, партійних систем;
- вміння аналізувати сутність політичних інститутів;
- набуття теоретичних знань з проблем формування й реалізації сучасної державної політики, розуміння сутності основних категорій і понять;
- сприяння розвитку професійної кваліфікації слухачів на підставі надання систематизованих знань щодо державної політики;
- набуття знань методики аналізу державної політики та розуміння її значення для практики публічного управління;
- розробка та впровадження теоретичних і організаційно-правових засад державної політики у практику діяльності та розвитку органів публічного врядування в Україні;
- вміння формувати значення політичної еліти та політичного лідерства в державі;
- вміння формування розуміння особливостей аналізу основних політичних процесів;
- вміння зробити взаємозв'язок українських соціально-трудових проблем і політичного адміністрування в контексті українських політичних інститутів та процесів;
- вміння проведення аналізу політичної думки, особливостей генези національних політичних шкіл;
- вміння аналізувати взаємозв'язки політичного адміністрування з соціально-економічною політикою, їх основ і механізмів;
- набуття навичок вільного користування первинними і додатковими джерелами інформації щодо аналізу та розробки державних програм у сфері державної політики;
- ознайомлення слухачів із зарубіжним досвідом щодо розвитку теорії і практики формування та реалізації державної політики;
- вміння визначати теоретичні, духовні, прикладні та інструментальні компоненти політичного знання, їх роль і функції у підготовці політичних рішень;
- вміння аналізувати сутність політичної влади, держави, політичного життя;
- вміння розрізняти політичні відносини і процеси, суб'єкти і об'єкти політики;
- вміння класифікувати міжнародні політичні процеси, місце та роль України в сучасному світі;
- оволодіння навиками політичної культури;
- оволодіння навиками реалізації державного управління в сучасній Україні відповідно до політичних інститутів і процесів;
- ознайомлення з методиками, нормативними документами, що визначають і регламентують заходи щодо реалізації політичного адміністрування;
- вміння аналізувати і систематизувати власний практичний досвід

публічного службовця і надавати рекомендації щодо удосконалення публічної політики в Україні.

*У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню слухачами професійними **компетентностями**:*

Інструментальні компетентності:

- способи узагальнення, аналізу, сприйняття інформації, постановки мети і вибору шляхів її досягнення;
- способи кооперації з колегами, праці в колективі;
- здатність до організації і планування аналітичної діяльності у сфері державного управління;
- здатність до аналізу політичних інститутів і процесів в Україні;
- знання і уміння оперувати політичними категоріями та поняттями в сфері політичних інститутів та державного управління;
- усне спілкування рідною мовою у процесі дискусії;
- елементарні комп'ютерні навички (використання мережі Інтернет для опанування рекомендованих електронних джерел, робота у Microsoft Office Point при підготовці доповіді з презентацією);
- навички управління інформацією для використання тенденцій розвитку, форм державного управління та політичного адміністрування;
- навички прийняття обґрунтованих управлінських рішень з питань державного управління та політичного адміністрування.

Міжособистісні компетентності:

уміння працювати у команді;

- здатність до критики та самокритики під час дискусії;
- уміння донести до фахівців і нефахівців інформації, ідеї, проблеми, рішення та власного досвіду в галузі професійної діяльності;
- навички та уміння формування між особових стосунків у колективі при обстоюванні власної позиції під час дискусії;
- етичні зобов'язання при опонуванні до виступів доповідачів;
- розуміння традицій та звичаїв інших культур, уміння проявляти толерантне ставлення;
- уміння критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на знання.

Системні компетентності:

- здійснювати обґрунтування прийняття політичних рішень та їх реалізацію,
- приймати політичні рішення в умовах невизначеності, ризику та конфлікту;
- розробляти ефективні політичні рішення з використанням методів політичного аналізу;
- визначати способи формалізації та реалізації політичних рішень;
- здійснювати обґрунтований вибір методів політичного аналізу для формування ефективних політичних рішень;
- застосовувати методи експертних оцінок для визначення ступеня ризику політичних рішень;
- прогнозувати політичні рішення з урахуванням впливу чинників зовнішнього середовища;
- ідентифікувати політичні ризики;
- визначати технологію розробки та реалізації політичних рішень;
- визначати інтегральні показники оцінки ризику політичної діяльності;
- формувати напрями зниження ступеня ризику політичної діяльності;
- формувати напрями підвищення ефективності політичної діяльності;
- здатність застосовувати знання на практиці;
- визначати оптимальні та політичні рішення в умовах невизначеності;
- визначати оптимальні та політичні рішення в умовах конфлікту;
- проводити аналіз впливу невизначеності на якість прийняття політичних рішень;
- здатність до навчання;
- критично мислити і генерувати креативні ідеї та вирішувати важливі проблеми на інноваційній основі;
- здатність працювати самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії;
- турбота про якість доповіді та презентації;
- бажання досягти успіху при обговоренні тем доповідей з презентацією;
- здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності;
- уміння реалізовувати проекти в сфері державного управління та політичного адміністрування.

Спеціальні (фахові) вміння (компетентності)

- знання основних положень і методів, процесів політичних, гуманітарних і економічних наук при вирішенні політичного адміністрування, державного управління і професійних завдань;
- знання способів аналізу політично значущих проблем і процесів;
- розуміння сутності і значення інформації у розвитку сучасного інформаційного суспільства;
- вміння застосовувати основні методи, способи і засоби залучення, збереження, переробки інформації;
- вміння розрізняти основні види політичних інститутів в українській і світовій практиці;
- знання процедури і техніки підготовки законодавчих актів в контексті державного управління і політичного адміністрування;
- знання видів основних угод, які укладаються з юридичними сторонами, їх відмінностей і переваги з урахуванням політичних процесів, що впливають на державне управління і політичне адміністрування;
- знання організації, техніки державного управління і політичного адміністрування;
- сумлінне виконання професійних обов'язків;
- вміння використовувати основні положення і методи політичних, соціальних, гуманітарних і економічних наук при вирішенні професійних знань в контексті державного управління і політичного адміністрування;
- вміння аналізувати політично значущі проблеми і процеси;
- дотримання основних вимог інформаційної безпеки;
- обґрунтування політичних рішень і оцінювання їх наслідків.

Навчальна дисципліна «Публічна політика в Україні: інституції та процеси» базується на знанні таких дисциплін: «Публічне управління та адміністрування», «Соціальна та гуманітарна політика», «Загальна теорія держави та конституційні основи публічної влади».

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 /одного/ навчального модуля та наступних тем:

Тема 1. Взаємодія політики та управління. Політичний режим.

1. Поняття «кадри», «кадрова політика».
2. Мета, суб'єкти, об'єкти, принципи кадрової політики.
3. Джерела формування державної кадрової політики, вимоги до неї.
4. Основні напрями кадрової роботи.
5. Організаційні структури системи управління кадрами.
6. Напрями реалізації сучасної державної кадрової політики
7. Вплив національної культури та специфічних умов розвитку на формування особливостей державної служби в провідних державах світу (США, Великобританії, Франції, Німеччині).

Тема 2. Наукові засади та принципи державної служби.

1. Концептуальні, правові, соціальні засади, що визначають основні вимоги до організації та функціонування державної служби.
2. Мета, завдання, функції державної служби.
3. Система принципів державної служби.
4. Конституційні та організаційно-функціональні принципи державної служби.
5. Закон України по державну службу.
6. Державна служба в Україні як професійна діяльність в державних органах та їх апараті. Типове положення про кадрову службу, зміст роботи кадрових служб, їх права і відповідальність.
7. Національне агентство України з питань державної служби та його компетенція.

Тема 3. Держава як політичний інститут, засіб публічної влади. Структура владних відносин в сучасній Україні.

1. Основні підходи визначенні сутності держави. Теорії виникнення держави.
2. Інститути державної влади, їх характеристика. Форми правління і устрою: президентська, парламентська.
3. Політика як засіб регулювання економічних, соціальних і духовних відносин у суспільстві.
4. Динаміка політичних процесів у суспільствах транзитного типу.
5. Становлення та розвиток політичної системи сучасної України.
6. Проблеми та напрями підвищення рівня стабільності політичної системи в сучасній Україні.
7. Україна в пошуках шляхів свого розвитку: між модернізмом та традиціоналізмом.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

№ за п.	Назва теми (модулю)	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Практич. заняття	СРС
	2 семестр				
1.1	<i>Взаємодія політики та управління. Політичний режим:</i> Влада і громадянське суспільство: проблема взаємодії. Співвідношення державної та політичної влади. Структура владних відносин і механізмів політичної влади. Сутність і види політичного режиму. Якісні характеристики політичного режиму. Особливості та відмінності демократичного авторитарного та тоталітарного режиму.	26	2	1	23
1.2	<i>Політична система суспільства. Тенденції до змін сучасних політичних систем:</i> Поняття «політична система суспільства». Політична система як механізм влади та фактор стабілізації і розвитку суспільного життя. Характерні риси політичної системи суспільства. Системоутворюючі засади та основні функції політичних систем. Структурні елементи політичної системи, її інституційна, інформаційно-комунікаційна, нормативно-регулятивні складові. Поняття, суб'єкти, закономірності та тенденції до змін світового політичного процесу. Основні концептуальні ідеологічні засади сучасних політичних процесів.	26	2	1	23
1.3	<i>Держава як політичний інститут, засіб публічної влади. Структура владних відносин в сучасній Україні:</i> Основні підходи визначенні сутності держави. Теорії виникнення держави. Інститути державної влади, їх характеристика. Форми правління і устрою: президентська, парламентська. Політика як засіб регулювання економічних, соціальних і духовних відносин у суспільстві. Динаміка політичних процесів у суспільствах транзитного типу. Становлення та розвиток політичної системи сучасної України. Проблеми та напрямки підвищення рівня стабільності політичної системи в сучасній Україні Україна в пошуках шляхів свого розвитку: між модернізмом та традиціоналізмом	26	2	1	23
1.11	Індивідуальна залікова робота	8	-	-	8
1.12	Модульна контрольна робота №1	4	-	1	3
Усього за навчальною дисципліною		90	6	4	80

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№ за пор.	Назва теми (модулю)	Обсяг навчальних занять (год)	
		Лекції	СРС
2 семестр			
1.1	<i>Взаємодія політики та управління. Політичний режим:</i> 1. Влада і громадянське суспільство: проблема взаємодії. 2. Співвідношення державної та політичної влади. 3. Структура владних відносин і механізмів політичної влади. 4. Сутність і види політичного режиму. 5. Якісні характеристики політичного режиму. 6. Особливості та відмінності демократичного авторитарного та тоталітарного режиму.	2	10
1.2	<i>Політична система суспільства. Тенденції до змін сучасних політичних систем:</i> 1. Поняття «політична система суспільства». 2. Політична система як механізм влади та фактор стабілізації і розвитку суспільного життя. 3. Характерні риси політичної системи суспільства. 4. Системоутворюючі засади та основні функції політичних систем. 5. Структурні елементи політичної системи, її інституційна, інформаційно-комунікаційна, нормативно-регулятивні складові. 6. Поняття, суб'єкти, закономірності та тенденції до змін світового політичного процесу. 7. Основні концептуальні ідеологічні засади сучасних політичних процесів.	2	10
1.3	<i>Держава як політичний інститут, засіб публічної влади. Структура владних відносин в сучасній Україні:</i> 1. Основні підходи визначенні сутності держави. Теорії виникнення держави. 2. Інститути державної влади, їх характеристика. Форми правління і устрою: президентська, парламентська. 3. Політика як засіб регулювання економічних, соціальних і духовних відносин у суспільстві. 4. Динаміка політичних процесів у суспільствах транзитного типу. 5. Становлення та розвиток політичної системи сучасної України. 6. Проблеми та напрямки підвищення рівня стабільності політичної системи в сучасній Україні. 7. Україна в пошуках шляхів свого розвитку: між модернізмом та традиціоналізмом	2	10
Усього за навчальною дисципліною		6	30

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№ за пор.	Назва теми (модулю)	Обсяг навчальних занять (год)	
		Практич. заняття	СРС
2 семестр			
1.1	<i>Система управління кадрами та кадрове забезпечення державного управління:</i> Влада і громадянське суспільство: проблема взаємодії. Співвідношення державної та політичної влади. Структура владних відносин і механізмів політичної влади. Сутність і види політичного режиму. Якісні характеристики політичного режиму. Особливості та відмінності демократичного авторитарного та тоталітарного режиму.	1	13
1.2	<i>Політична система суспільства. Тенденції до змін сучасних політичних систем:</i> Поняття «політична система суспільства». Політична система як механізм влади та фактор стабілізації і розвитку суспільного життя. Характерні риси політичної системи суспільства. Системоутворюючі засади та основні функції політичних систем. Структурні елементи політичної системи, її інституційна, інформаційно-комунікаційна, нормативно-регулятивні складові. Поняття, суб'єкти, закономірності та тенденції до змін світового політичного процесу. Основні концептуальні ідеологічні засади сучасних політичних процесів.	1	13
1.3	<i>Держава як політичний інститут, засіб публічної влади. Структура владних відносин в сучасній Україні:</i> Основні підходи визначенні сутності держави. Теорії виникнення держави. Інститути державної влади, їх характеристика. Форми правління і устрою: президентська, парламентська. Політика як засіб регулювання економічних, соціальних і духовних відносин у суспільстві. Динаміка політичних процесів у суспільствах транзитного типу. Становлення та розвиток політичної системи сучасної України. Проблеми та напрямки підвищення рівня стабільності політичної системи в сучасній Україні Україна в пошуках шляхів свого розвитку: між модернізмом та традиціоналізмом.	1	13
	Усього за навчальною дисципліною	3	39

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота слухача, її зміст та обсяг

№ за пор.	Зміст самостійної роботи слухача	Обсяг СРС (годин)
2 семестр		
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	30
2.	Підготовка до практичних занять	39
3.	Виконання індивідуальної залікової роботи	8
4.	Підготовка до заліку	3
Усього за навчальною дисципліною		80

2.5. Індивідуальна залікова робота

Індивідуальна залікова робота для проміжного контролю знань виконують слухачі магістратури спеціальності «Публічне управління та адміністрування» відповідно до навчального плану у другому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь слухачів при виконанні науково-дослідної роботи

Метою виконання індивідуальної роботи є закріплення і систематизація отриманих знань у процесі самостійної підготовки у міжсесійний період.

Слухач магістратури повинен:

- прослухати курс лекцій, вивчити теоретичний матеріал;
- ознайомитись з нормативно-правовою базою, науково-монографічною літературою, підручниками, посібниками, вивчити практику організації діяльності державних службовців в контексті реалізації соціальної та гуманітарної політик;
- виконати в міжсесійний період отримане індивідуальну залікову роботу, подати його у встановлений термін для перевірки і захистити у викладача на консультації.

Індивідуальна залікова робота для проміжного контролю знань містить теоретичні питання, які включають всі теми відповідно до розробленої програми дисципліни. Варіанти теоретичних завдань задаються викладачем.

Для висвітлення теоретичних завдань слухачі магістратури повинні використовувати законодавчі акти, науково-методичні матеріали, науково-монографічну літературу, публікації статистики, аналітичну інформацію органів управління.

Індивідуальна залікова робота є складовою модулю №1 «Публічна політика в Україні: інституції та процеси». Час, потрібний для виконання індивідуальної роботи, складає 8 годин самостійної роботи. Виконання, оформлення та захист індивідуальної залікової роботи здійснюється слухачем відповідно до методичних рекомендацій.

2.6. Орієнтовні теми індивідуальної залікової роботи

1. Влада і громадянське суспільство: проблема взаємодії
2. Визначити сутність влади як суспільного явища.
3. Охарактеризувати ознаки політичної влади та її головні властивості.
4. Визначити співвідношення державної та політичної влади.
5. Охарактеризувати владні відносини і механізми політичної влади.
6. Визначити взаємодію суб'єктів та об'єктів влади.
7. Розвиток демократії та становлення громадянського суспільства в сучасній Україні
8. Охарактеризувати політичне рішення: технологія підготовки політичного рішення.
9. Охарактеризувати маркетинг органів державної влади.
10. Визначити основні школи і течії сучасної зарубіжної політології.
11. Визначити напрями української політичної думки кінця XIX – першої половини XX ст.
12. Охарактеризувати сутність і типи політичних систем.
13. Надати характеристику структурних елементів політичної системи.
14. Охарактеризувати сутність і види політичного режиму.
15. Визначити якісні характеристики політичного режиму. 4.3.
- Охарактеризувати ознаки демократичного режиму.
16. Тенденції до змін сучасних політичних систем.
17. Охарактеризувати світовий політичний процес: поняття, основні концептуальні засади аналізу, суб'єкти, закономірності та тенденції до змін.
18. Аналіз політичних інститутів і процесів
19. Аналіз рівня стабільності політичної системи в сучасній Україні
20. Визначити фактори стабільності політичної системи в Україні.
21. Охарактеризувати показники рівня стабільності політичної системи в сучасній Україні.
22. Визначити напрямки підвищення рівня стабільності політичної системи в сучасній Україні.
23. Система політичних інститутів: порівняльна характеристика
24. Визначити поняття держави, її визначальні ознаки як політичного інституту.
25. Визначити різновиди та типи державного правління.
26. Охарактеризувати форми державного устрою: порівняльна характеристика.
27. Політичний менеджмент та політичний маркетинг
28. Охарактеризувати політичний менеджмент: поняття та зміст.
29. Охарактеризувати типології політичного управління.
30. Визначити поняття політичного маркетингу та його сутність .
31. Визначити функції політичного маркетингу
32. Будь-які інші теми, самостійно запропоновані слухачем та безпосередньо пов'язані з тематикою інститутів та процесів публічної політики в Україні.

2.7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Визначте етапи становлення та розвитку багатопартійності в пострадянській Україні.
2. Визначте зміст конституційних змін 2004 та 2010 рр. та їх вплив на функціонування парламенту України.
3. Визначте зміст, етапи та учасників законотворчого процесу.
4. Визначте конституційний статус держави в сучасній Україні.
5. Визначте основні етапи реформування системи органів державної влади в Україні.
6. Визначте основні напрямки та форми діяльності глави держави.
7. Визначте особливості системи органів державної влади за різних форми республіканського правління.
8. Визначте особливості функціонування та розвитку політичної системи у перехідному суспільстві.
9. Визначте передумови, фактори та ознаки політичних криз та революційних ситуацій.
10. Визначте повноваження Конституційного суду та особливості його функціонування в Україні.
11. Визначте політичні технології виборчих компаній до Верховної Ради України та місцевих рад.
12. Визначте предмет, завдання і структуру дисципліни „Політичні інститути і процеси в Україні”.
13. Визначте проблеми функціонування судової влади в сучасній Україні.
14. Визначте прояви та причини політичних конфліктів в сучасній Україні.
15. Визначте специфіку політично-правових умов діяльності місцевого самоврядування в Україні.
16. Визначте структуру і ресурси масової політичної партії.
17. Визначте сутність і структуру громадянського суспільства.
18. Визначте сутність та учасників конституційного процесу.
19. Дайте визначення поняттям „політичний інститут” і „політичний процес”.
20. Дайте характеристику виборчої системи України.
21. Охарактеризуйте вплив політичної опозиції на діяльність органів державної влади.
22. Охарактеризуйте громадські організації як складову громадянського суспільства.
23. Охарактеризуйте діяльність парламентської опозиції в сучасній Україні.
24. Охарактеризуйте етапи становлення інституту президентства в Україні.

25. Охарактеризуйте конституційний статус вищих органів державної влади.
26. Охарактеризуйте конституційний статус і функції прокуратури та правоохоронних органів в Україні.
27. Охарактеризуйте конституційний статус та функції судової системи в Україні.
28. Охарактеризуйте найбільш поширені у вітчизняній політиці „брудні” виборчі технології.
29. Охарактеризуйте основні проблеми діяльності українського парламенту.
30. Охарактеризуйте основні типи політичних процесів.
31. Охарактеризуйте особливості діяльності „партії влади”.
32. Охарактеризуйте партійний спектр сучасної України.
33. Охарактеризуйте системний та структурно-функціональний підходи до вивчення політики.
34. Охарактеризуйте систему органів виконавчої влади.
35. Охарактеризуйте структуру і функції правлячої еліти.
36. Охарактеризуйте структуру та учасників виборчого процесу.
37. Охарактеризуйте структуру та функції політичної еліти.
38. Охарактеризуйте сутність політичного лідерства.
39. Охарактеризуйте технології формування іміджу політичного лідера.
40. Охарактеризуйте типологію сучасних політичних партій.
41. Охарактеризуйте форми державного правління та державного устрою сучасної України.
42. Охарактеризуйте функції та особливості діяльності державної служби в Україні.
43. Охарактеризуйте функції та структуру вищих органів виконавчої влади.
44. Поясніть взаємозалежність розвитку демократичної правової держави та громадянського суспільства.
45. Поясніть причини впливу бізнес-еліти на політичні процеси.
46. Поясніть роль місцевого самоврядування в процесах соціально-політичного управління.
47. Поясніть роль місцевого самоврядування в процесі розвитку демократії.
48. Проаналізуйте відносини між вищими органами законодавчої та виконавчої влади.
49. Проаналізуйте вплив "Революції гідності" на становище опозиції в Україні.
50. Проаналізуйте вплив ЗМІ на політичні відносини та політичні процеси. Визначте роль ЗМІ у політичних та виборчих компаніях.
51. Проаналізуйте вплив політичних партій на державне управління в Україні.
52. Проаналізуйте вплив політичного лідерства на формування національної свідомості.

53. Проаналізуйте зміст і пріоритети конституційної реформи в Україні після “Помаранчевої революції”.
54. Проаналізуйте конституційний статус сучасного українського парламенту (Верховної Ради України).
55. Проаналізуйте конституційні гарантії та сучасну ситуацію щодо реалізації основних прав і свобод громадян в Україні.
56. Проаналізуйте методи державного управління регіонами.
57. Проаналізуйте механізм взаємодії президента і виконавчої влади в Україні.
58. Проаналізуйте механізми системи „стримувань і противаг” у роботі вищих органів державної влади в Україні.
59. Проаналізуйте обсяг повноважень глави держави в сучасній Україні.
60. Проаналізуйте особливості відносин між Президентом і парламентом в українській державі.
61. Проаналізуйте особливості міжпартійної взаємодії та формування політичних міжпартійних блоків в Україні.
62. Проаналізуйте особливості політичного лідерства в Україні.
63. Проаналізуйте особливості функціонування парламенту України в 2006-2011 рр.
64. Проаналізуйте повноваження місцевих державних адміністрацій.
65. Проаналізуйте політичні наслідки змін до Конституції України, прийнятих у грудні 2004 р.
66. Проаналізуйте політичні технології виборчих компаній Президента України.
67. Проаналізуйте причини і наслідки скасування в 2010 р. змін Конституції України, прийнятих у грудні 2004 р.
68. Проаналізуйте проблеми розвитку демократії в сучасній Україні.
69. Проаналізуйте прояви та причини політичної кризи в сучасній Україні, визначте шляхи її подолання.
70. Проаналізуйте роль політичних партій у діяльності місцевого самоврядування.
71. Проаналізуйте функції та особливості діяльності президентської адміністрації в Україні.
72. Простежте етапи реформування виборчої системи в Україні.
73. Розкрийте методи діяльності політичної опозиції в Україні.
74. Розкрийте механізми взаємодії та взаємовпливу держави та ЗМІ. Визначте сутність та функції державної цензури ЗМІ.
75. Розкрийте механізми впливу громадянського суспільства на діяльність органів державної влади.
76. Розкрийте механізми впливу політичних партій на діяльність українського парламенту.

77. Розкрийте механізми формування політичної партії.
78. Розкрийте особливості держави як політичного інституту.
79. Розкрийте особливості та проблеми становлення громадянського суспільства в Україні.
80. Розкрийте політичні, економічні та соціальні засади місцевого самоврядування.
81. Розкрийте причини та зміст пріоритетів політичних реформ в Україні на початку ХХІ ст.
82. Розкрийте сутність і механізми державного управління.
83. Розкрийте сутність і структуру політичної системи.
84. Розкрийте сутність і типологію партійних систем.
85. Розкрийте сутність і типологію політичних конфліктів.
86. Розкрийте сутність і типологію політичної опозиції.
87. Розкрийте сутність і функції інституту виборів до органів державної влади.
88. Розкрийте сутність і функції політичних партій.
89. Розкрийте сутність та механізми формування політичної еліти.
90. Розкрийте сутність та форми політичної модернізації.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Методами навчання дисципліни «Публічна політика в Україні: інституції та процеси» є способи спільної діяльності й спілкування викладача і слухачів. Залежно від джерела знань, під час навчальних занять, як практичних, так і лекційних, використовуються наступні методи навчання:

- словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог);
- наочні (демонстрація, ілюстрація);
- практичні (рішення задач, ділові ігри).

Також для активізації навчально-пізнавальної діяльності слухачів під час вивчення даної навчальної дисципліни використовуються такі навчальні технології як робота в малих групах, кейси, семінар-дискусія тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

- 3.2.1 Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Київ: Преса України, 1997.
- 3.2.2 Загальна декларація прав людини. *Право людини: Міжнародні Договори України: декларації, документи* / Упоряд. Ю.К. Качуренко. Київ, 1992.
- 3.2.3 Держава і політика: посібник. За наук.ред.д.держ.упр О. В. Радченка, [автори-упоряд. М. Д. Городок, А. В. Карташов, О. В. Радченко та ін.]; Міжнародний республіканський інститут. Київ: IRI, 2016. 372 с.
- 3.2.4 Державне управління : політологічні та психологічні аспекти : Підручник / Д. І. Дзвінчук, О. В. Радченко, В. В. Заблоцький, О. М. Сич.; За заг.ред. д.держ.упр., проф. Радченка О. В.; Вид. 2-ге. Київ : Вид-во ВАДНДУ, 2016. 268 с.
- 3.2.5 Публічне управління України в умовах інституційних змін : колективна монографія. За наук. редакції д. держ. упр. Р. В. Войтович та П.В. Ворони. Київ, 2019. 482 с.
- 3.2.6 Адаптація України до переходу світ-системи від одно –до багато полюсності: аналітична доповідь [за ред. М. Михальченка]. Київ: ІПІНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2012.120 с.
- 3.2.7 Піча В. М., Хома Н. М. Політологія: нав. посібн. Київ., 2010. 318 с.
- 3.2.8 Політологія. За ред. Й. З. Дзюбка, Х. М. Левківського. Київ : Вища школа, 2011. 326 с.
- 3.2.9 Політологія: Наука про політику. За ред. В. Г. Кременя Київ: Єдинорог, 2011. 238 с.
- 3.2.10 Політична модернізація : [підручник]. За ред. д.держ.упр., проф. В. Б. Дзюндзюка; д.держ.упр., доц О. В. Радченка; к.соц.н. О.А.Котукова. Харків : Вид-во Асоціації докторів державного управління, 2011. 400 с.
- 3.2.11 Бунік М. Основи аналізу державної політики. Навчальний посібник. Львів:

ЛРІДУ НАДУ 2015. 128с.

- 3.2.12 Радченко О. В. Виконавча гілка влади в системі державного управління України [Навчальний посібник]. О. В. Радченко, голова ред.кол.; автори-упорядники : М. М. Іжа, С. Є. Саханенко, Н. В. Піроженко, С. Г. Давтян, О. В. Радченко. Харків : Пром-Арт; Київ : ВАДНДУ, 2015. 264 с.
- 3.2.13 Вступ до аналізу державної політики: Навч. посіб. / В.Романов, О.Рудік, Т.Брус. Київ: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2001. 238 с.
- 3.2.14 Дан В. Державна політика: вступ до аналізу. / Пер. з англ. Г.Є.Краснокутського; наук. ред. М.О.Баймуратов. Одеса: АО БАХВА, 2005. 504 с.
- 3.2.15 Концептуальні засади взаємодії політики й управління : навч. посіб. / авт. кол. Е. А. Афонін, Я. В. Бережний, О. Л. Валецький, О. В. Радченко та ін.; за заг.ред. В. А. Ребкала, В. А. Шахова, В. В. Голубь, В. М. Козакова. Київ : НАДУ, 2010. 300 с.

Допоміжна література

- 3.2.16 Абетка політична : навчальний посібник. За наук. ред. док. наук держ. упр. О.В.Радченка; Редактор-упорядник М. Д. Городок, [автори-упоряд. С.В. Герасимчук, М. Д. Городок, А. В. Карташов, О. В. Радченко, О. О. Радченко, Є. О. Романенко, О. Г. Солонтей, В. Ю. Стасюк]; Вид. 10-е, доп. і перероб. Київ : Вид-во "ВАДНДУ ", 2016. 400 с.
- 3.2.17 Класики політичної думки (від Платона до Макса Вебера). За ред. Й.З. Дзюбка, Х.М. Левкіського. Київ: Вища школа, 2002. 382 с.
- 3.2.18 Політичні партії як суб'єкт формування політико-управлінської еліти в процесі політичної модернізації: [Моногр.] / Афонін Е. А., Крюков О. І., Радченко О. В. та ін.; За заг. ред. проф. Е. А. Афоніна Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2007. 160 с.
- 3.2.19 Крутій О. М., Радченко О. В. Публічний діалог в системі політичної культури демократичного суспільства : монографія. Харків : Вид-во АДНДУ, 2015. 320 с.
- 3.2.20 Практикум з історії політичної думки України: [Навч. посіб.] / О. В. Радченко, С. В. Пробийголова, Н. В. Пробийголова Луганськ, Харків. : Вид-во Асоціації докторів державного управління, 2010. 420 с.
- 3.2.21 Радченко О. В. Ціннісна система суспільства як механізм демократичного державотворення [Монографія]. Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2009. 380 с.
- 3.2.22 Кучменко Е. М., Кучменко Б.А. Політологія в схемах та визначеннях: навч. посіб. Київ: ІПК ДСЗУ, 2011. 176 с.
- 3.2.23 Актуальні проблеми політики: Збірник наукових праць. Випуск 37/ Керівник авт. кол. С.В.Ківалов; за вип.Л.І. Кормич.Одеса: «Фенікс», 2009. 476 с.
- 3.2.24 Влада і суспільство: діалог через громадські ради: монографія/за заг. ред. Шайгородського Ю.Ж. Київ: ПОЛИВОДА А.В., 2011. 148 с.
- 3.2.25 Сучасний виборчий PR. – 2 вид., доп. й перероб. / Кол. авт.; Кер. авт. кол. В. В. Лісничий. Київ: Вид-во "Професіонал", 2004. 512 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті:

- 3.2.26 Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. *Офіційний веб-портал Верховної Ради України*. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
- 3.2.27 Парламентські вісті. Хроніка законотворення. URL : <http://portal.rada.gov.ua/rada/document/186526/visnik-2-287.doc>.
- 3.2.28 Новостной портал ЛигаБизнесИнформ. URL : <http://liga.net>.
- 3.2.29 Нормативные акты Украины. URL : <http://www.nau.ua>.
- 3.2.30 Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua>.
- 3.2.31 Право. Украина. URL : <http://www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html>.

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів

Оцінювання окремих видів виконаної слухачем навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

1 семестр		Мах кількість балів
Модуль №1		
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
Виконання та захист індивідуальної залікової роботи	20	
Участь в роботі під час практичних занять (відповіді на питання, участь в обговоренні, експрес-опитування (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії) (10 балів*2)	20	
Виконання тестового завдань до практичного заняття	20	
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 слухач має набрати не менше 36 балів		
Виконання модульного тесту	28	
Усього за модулем №1	88	
Семестровий залік		12
Усього за дисципліною		100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються слухачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи
в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах				Оцінка за національною шкалою
Виконання та захист індивідуальної залікової роботи	Участь в роботі під час практичних занять	Виконання тестового завдання до практичного заняття	Виконання модульної роботи	
18-20	9-10	18-20	26-28	Відмінно
15-17	8	15-17	21-25	Добре
12-14	6-7	12-14	17-20	Задовільно
менше 12	менше 6	менше 12	менше 17	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих слухачом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок
в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль №1	Оцінка за національною шкалою
79 - 88	Відмінно
66 - 78	Добре
53 - 65	Задовільно
Менше 53	Незадовільно

4.5. Підсумкова модульна рейтингова оцінка у балах становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової модульної
рейтингової оцінки в балах оцінкам за
національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79 - 88	Відмінно
66 - 78	Добре
53 - 65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

Таблиця 4.5

Відповідність залікової
рейтингової оцінки в балах оцінці
за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
12	Відмінно
10	Добре
8	Задовільно
-	-

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та залікової (табл. 4.5) рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

Таблиця

4.6 Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)

67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки слухача.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки слухача, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ змін	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				